

NAŠE DELO

PAPIRNICI VEVČE

LJUBLJANA, FEBRUAR 1980

ŠT. 2 LETO XX

Stabilizacija — aktivnost in disciplina

S čim manjšimi stroški doseči čim boljše rezultate

Osnovni smernici vseh družbenih činiteljev v tem letu naj bi bili politika ekonomske stabilizacije in razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov. Tesno s tem pa je povezana večja odgovornost vseh delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovni skupnosti, večja delovna disciplina, zahteva po izboljšanju tehnologije ter njeni večji izkoriščenosti in vrsta varčevalnih ukrepov. Zavedati se moramo, da nikoli ne more biti tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše, kajti — **človeška ustvarjalnost resnično nima meja**. Stabilizacija, o kateri predvsem zadnji čas veliko govorimo, ni zategovanje pasov,

pač pa boljše gospodarjenje, odkrivanje notranjih rezerv, skušati s čim manjšimi stroški doseči čim večje poslovne rezultate. Pravilna organizacija dela bo pri vsem tem morala odigrati svojo veliko vlogo.

S politiko stabilizacije bo še širši krog delovnih ljudi sodeloval pri odločanju in upravljanju. Tako bomo dosegli utrditev delovnega človeka kot gospodarja svojega dela in njegovih rezultatov, ki naj bi bili bolj ekonomični, če hočemo stabilizirati naše gospodarstvo. Za dosego tega pa je treba spoštovati dogovore ter izvrševati naša dela in naloge bolj dosledno. Tudi med TOZD se moramo obnašati ekonomično, saj

nam tako govori zakon o združenem delu; biti moramo povezani tako, da bomo resnično dosegli ekonomičnost poslovanja, torej z manjšimi stroški višje rezultate.

Za tiste, ki dogovorov ne bodo izpolnjevali, pa bo potrebna selekcija.

Osnovne organizacije zveze komunistov, osnovne organizacije zveze sindikata in OOSM bodo morale več razpravljati o rezultatih dela, analizirati uspehe in aktivnosti, za neuspehe pa poiskati vzroke in jih odpraviti. Prav zaradi pomembnosti, ki se družbenopolitičnim organizacijam nalaga, bodo le-te morale — seveda preko strokovnjakov v strokovnih

službah — podati konkretne predloge in mere za reševanje morebitnih neuspehov, podati predlog za izboljšanje dela za reševanje tekočih kadrovskih problemov, za pravično delitev dohodka po rezultatih dela, za ideološko — politično in strokovno izobraževanje delavcev itd.

Seveda mora biti kritika postavljena na zdravih osnovah; brez kritike in samokritike ne more biti dobrega dela in sodelovanja. Od angažiranja vsakega posameznika zaviši uspeh kolektiva! V globoki veri v samoupravljalce je tovarš Tito nešteto krat ponovil: »Največ upanja imamo v našem (Nadaljevanje na drugi strani)

Srečo si človek lahko le sam ustvari

27. januarja letos bi tvorec teh in mnogih drugih misli — tov. Edvard Kardelj praznoval svoj 70. rojstni dan, toda huda bolezen mu tega ni dopustila. V mesecu februarju je bila prva obletnica njegove smrti, ki smo jo delovni ljudje počastili nemo, vsi pa z mislijo: Edvard

Kardelj je mrtev, toda dediči njegove bogate miselne zapuščine žive!

»Končni cilj razvoja naše samoupravne demokracije je uresničevanje takšne svobode človeka, ki mu bo omogočila, da se bo glede vseh svojih življenjskih, delovnih in ustvarjalnih interesov totalno izrazil kot samoupravljalec v svobodni in demokratični skupnosti proizvajalcev.«

Te besede so ostale zapisane v njegovem zadnjem delu »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja« in nam povedo, za kaj se je Edvard Kardelj bojeval vse svoje življenje. Skupaj z Josipom Brozom-Titom in drugimi revolucionarji je trdno stopal po poti v socializem in risal nove smeri kot snovalec in iskalec novih poti. Njegove klene besede so padale na plodna tla ter spodbujale k teoretičnim in praktičnim dosežkom doma in po svetu. Edvard Kardelj je vse svoje življenje posvetil CLOVEKU, saj je nenehno zaupal v moč in širino zavestnih, organiziranih, samoupravljaljskih ljudskih množic kot odločilnega nosilca družbenega napredka. Zato ni mejnika, katerega je postavljaj in soustvarjal Edvard Kardelj, ki ne bi bil trdno zastavljen tako, da bi bil človek še bolj svoboden, še bolj human, še bolj srečen.

Ob vsakem mejniku jugoslovanske samostojne in neodvisne poti v socializem je zapisana tudi ustvarjalna misel, zamisel in pobuda Edvarda Kardelja, neomajnega borca, ki je pol stoletja zdržal na braniku revolucionarnega gibanja, pri čemer je zlasti po vojni nosil velikansko breme pri graditvi Jugoslavije, krepitevi naše neodvisnosti ter našem samoupravnem razvoju, katerega tridesetletnico doživljamo letos.

Žene v Papirnici Vevče bomo praznik žena 8. marec praznovale delovno

Kot vsa leta doslej bomo tudi letošnji dan žena praznovale delavke na svojih delovnih mestih delovno in ustvarjalno v skladu s prizadevanji za ekonomsko stabilizacijo. Zakaj praznujemo prav 8. marec?

Na konferenci žena v Köbenhavnu leta 1910 so na predlog Klare Zetkin sprejeli sklep, da se 8. marec proglasi za dan borbenih žena vsega sveta. Politična in socialna gibanja žensk za osnovne pravice kot so osamosvojitve, enakopravnost, volilna pravica, zaščita družine in drugo so bile cilj njihove borbe v celotnem naprednem in revolucionarnem razrednem delavskem gibanju. Tako so si žene med 1. in 2. svetovno vojno že pridobile nekatere pravice kot na primer: volilno pravico, socialno zaščito, krajši delovni čas, pravico do dela in drugo.

V času NOB so bile jugoslovanske žene še posebej borbene in aktivne. To dokazuje tudi podatek, da se je v NOB borilo nad 100 tisoč žena. Mnoge izmed njih so darovale svoja življenja ali pa so bile pregnane v nacistična taborišča, od koder za marsikatero ni bilo vrnitve. Žene, matere, pa so postale tudi nosilke spomenic in celo narodni heroji.

6. 12. 1942 je bila v Bosanskem Petrovcu pod vodstvom KPJ ustanovljena Antifašistična fronta žena (AFŽ), leto kasneje pa so bile te organizacije formirane v vseh pokrajinah Jugoslavije.

Na IV. kongresu AFŽ Jugoslavije so žene osnovala novo, širšo organizacijo, imenovano Zveza ženskih društev Jugoslavije. Leto je prevzela naloge, ki so bile povezane z vlogo žene v izgradnji samoupravnega socializma. Danes pa to delo opravljajo sveti za družbeno aktivnost žena.

Praznovanju dneva žena — 8. marca dajemo vedno bolj vse-

binski poudarek. Tako smo v preteklem letu na problemskih konferencah obravnavali delovne in življenjske pogoje žensk kakor tudi analizirali njihov družbeno-ekonomski položaj. Glede na to, da je v Sloveniji zaposlenih skoraj polovica žena, bo potrebno posvetiti več pozornosti dvigu družbenega standarda (zagotovitvi stanovanj, gradnji šol, VVZ, servi-

sov, gradnji zdravstveno in socialno-varstvenih ustanov in drugih), izboljšanju življenjskih in delovnih razmer, izobraževanju ob delu, nagrajevanju po delu, preventivnemu zdravstvenemu varstvu in vključevanju v družbenopolitično in samoupravno življenje.

Tako bo letošnje praznovanje 8. marca potekalo skupaj s proslavo

40. obletnice V. državne konference KPJ in 30. obletnice samoupravljanja.

7. marca bo ob 18. uri v kulturnem domu Vevče proslava v počastitev dneva žena, posvečena vsem ženam iz naše delovne organizacije in iz krajevne skupnosti Vevče — Zg. Kašelj.

R. J.

Za praznik — 8. marec — čestitamo vsem ženam, članicam kolektiva in drugim bralkam Našega dela!

Uredništvo

PESEM ŽENA

Za nami je temna preteklost,
za nami stoletni je sen,
me žene iz sužnosti črne
v svoboden zdaj stopamo dan.

In žena, ki nekoč molčala
je vse dni,
zdaj v borbi dvignila je pest
za lepše dni.
(Po hrvaškem besedilu
V. Levstik)

Gibanje proizvodnje v mesecu januarju 1980

TOZD TEHNIČNI PAPIR

Proizvodnja:

	Doseženo v januarju 1980	Plan 1980 φ mes.	Indeks doseganja plana
Papir skupaj ton	3.222	2.630	122,5
od tega klasični papirji	1.428	1.384	103,2
od tega premazani	1.794	1.246	144,0
Lesovina	374	333	112,3

Izkoriščanje zmogljivosti papirnih strojev:

	1. 1979	φ 1. 1978	Plan 1980
II. PS	87,8	90,1	89,9
III. PS	88,3	84,4	89,3
IV. PS	89,4	91,4	90,3
Skupaj:	88,5	88,6	89,8

Izmet v %:

— papirni stroji	14,34	12,14
— premazni stroj	17,45	22,85

Kljub manjšemu številu obratovalnih dni je bila proizvodnja papirja izredno visoka, kar je posledica znižanih zalog nedovršene proizvodnje premazanih papirjev, nizkih zastojev na PS ter znižanega izmeta na PRS. To pomeni, da je rekordna proizvodnja premazanih papirjev delno tudi odraz dela preteklih mesecev. Proizvodni program je bil kot običajno sestavljen iz specialnih vrst papirjev kot so bankpost papirji, kulerji, tapetni papirji ipd.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

Proizvodnja:

	Doseženo v januarju 1980	Plan 1980 φ mes.	Indeks doseganja plana
Papir skupaj:	2.998	2.977	102,8
— od tega klasični papirji	1.184	632	187,0
— od tega premazani papirji	1.814	2.284	79,4

Izkoriščanje zmogljivosti V. PS

	1. 1980	φ 1. 1979	Plan 1980
V. PS	84,9	83,5	81,2
Izmet v %	17,3	18,7	16,6

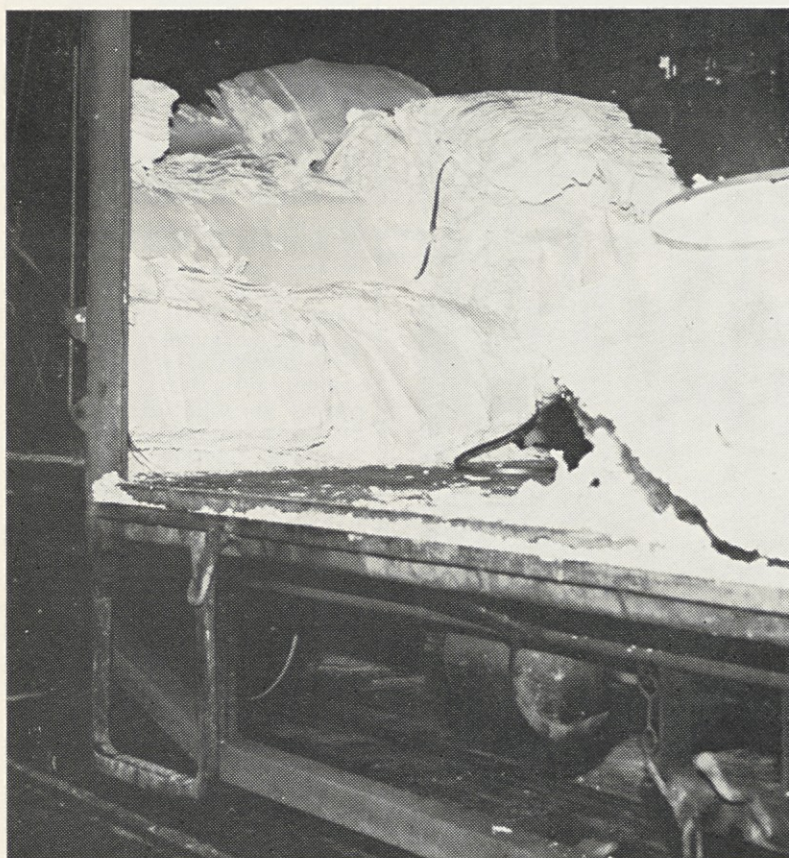
Tudi proizvodnja na V. PS je bila glede na manjše število obratovalnih dni zelo visoka, k čemer so v največji meri pripomogli nizki zastoji in izmet.

Proizvodni program je bil v glavnem sestavljen iz premazanih vrst papirjev, klasične vrste pa so kot običajno obsegale univerzalne tiskarske papirje.

TOZD VETA

	Doseženo v januarju 1980	Plan 1980 φ mes.	Indeks doseganja plana
Proizvodnja tapet rolle	139.184	150.000	92,8
Proizvodnja lepila zaviti.	31.230	12.500	249,9

Proizvodnja tapet je bila glede na mrtvo prodajno sezono dokaj visoka, posebno v primerjavi z istim obdobjem preteklih let. Povpraševanje po tapetah je zopet živahnejše.

Slabo naložene palete in nevestno prevažanje po železnici so vzrok več pri stroških razkladanja, kjer tudi mehanizacija nič ne pomaga. Hkrati pa nastaja škoda tudi na materialu in surovini. Tudi stojnine izhajajo lahko iz tega

Na zborih delavcev

V času od 26. januarja do 8. februarja smo razpravljali o izvršitvi plana v preteklem letu in ocenjevali svoje poslovne rezultate. Ugotovili smo, da smo si zadali nalogo, da moramo letos biti še boljši, saj smo prav gotovo sposobni doseči še več.

Široko smo razpravljali o osnutku predloga samoupravnega sporazuma o postopnem prehodu na ekonomske stanarine. Z osnutkom predloga tega SS smo se načeloma strinjali, svoje pripombe pa smo posredovali Samoupravni stanovanski skupnosti skupščine občine Moste-Polje.

Z zbora delavcev v TOZD Grafični papir

Potrili smo tudi samoupravni sporazum o združevanju sredstev rezerv v sklad skupnih rezerv občine Ljubljana Moste-Polje in v sklad skupnih rezerv Gospodarstva Slovenije z našo obveznostjo združevanja 2 in 3% od sredstev čistega dohodka. Vsaka temeljna organizacija je delegirala v Skupščino sklada skupnih rezerv obč. Ljubljana Moste-Polje svojega delegata, razen delovne skupnosti skupnih služb.

Obpravljali smo tudi predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi stavbno zemljiške skupnosti Ljubljana Moste-Polje in ga potrdili v vednosti, da je dobro delovanje stavbno-zemljiškega in komunalnega gospodarstva predpogoj za hitrejši in kvalitetnejši razvoj Ljubljane.

Delavci so bili na zborih presečeni, da pravzaprav nimajo pravice odločati o prispevnih stopnjah za posamezne SIS družbenih dejavnosti, ker so o predlogu teh stopenj že sklepale skupščine SIS v decembru 1979. Kljub temu je bil sprejet sklep, da se prispevne stopnje, ki bremenijo za posamezne SIS maso osebnih dohodkov, kot npr. otroško varstvo, izobraževanje, kultura, telesna kultura, socialno skrbstvo, zdravstvo, invalidsko-pokojninsko zavarovanje, ter prispevki, ki bremenijo dohodek TOZD — zdravstvo, skupnost za zaposlovanje, komunala, varstvo pred požarom, prispevek za SLO, prispevek na usmerjeno izobraževanje, raziskovalne dejavnosti in starostno za-

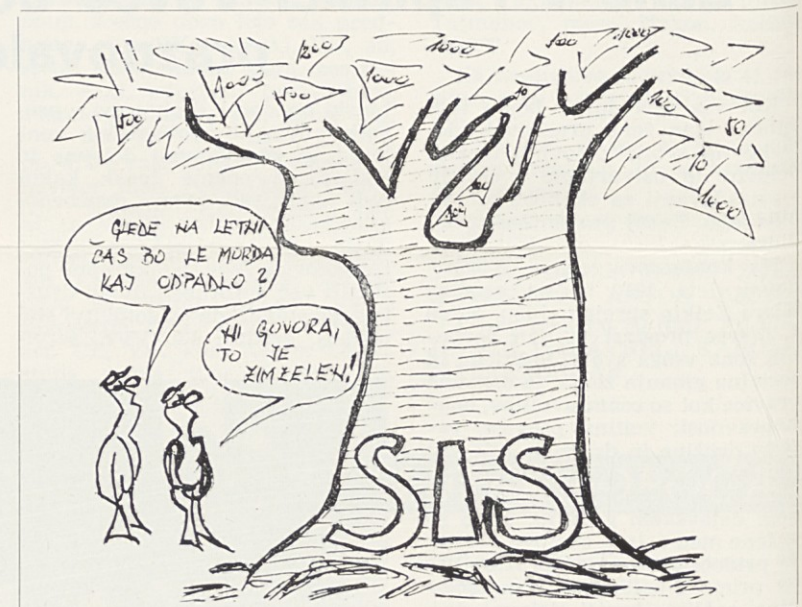
varovanje kmetov, ne povečujejo v skupnem seštevku, kar pa v predlogu tudi ni bilo predpostavljeno. V javni razpravi pa smo bolj podrobno obravnavali tiste samoupravne sporazume oziroma dopolnila, ki predstavljajo nove oziroma spremenjene obveznosti iz dohodka ali osebnega dohodka. To sta dopolnili k SS o združevanju sredstev za financiranje izgradnje Kulturnega doma Ivan Cankar v Ljubljani in SS o spremembah samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev TOZD s področja gospodarstva za izgradnjo cestnega omrežja na ob-

močju mesta Ljubljana v 10-letnem obdobju. Za omenjena spora ma so se nekateri TOZD izjavili za enako, nekateri pa za višjo prispevno stopnjo.

Razpravljali smo tudi o novem samoupravnem sporazumu o združevanju dela in sredstev za izgradnjo Tovarne gotove in polpripravljene hrane. O tem je predhodno razpravljala tudi konferenca OOOZS Papirnice Vevče in zavzela do tega pozitivno stališče. Kljub temu pa večina delavcev ni podprla omenjenega samoupravnega sporazuma oziroma združevanja sredstev za to tovarno.

Na zborih delavcev so bili obravnavani elementi temeljev planov družbenih dejavnosti za novo petletno obdobje. Na osnovi sklepov razširjene seje konference OOOZS, OOOZK, posebnih delegacij SIS družbenih dejavnosti ter individualnih izvršilnih organov, so zbori podprli predlog, da bomo za družbene dejavnosti v naslednjem srednjeročnem obdobju združevali sredstva iz dohodka v istem odstotku, kot smo jih v letu 1979. To pomeni, da se bodo sredstva za družbene dejavnosti lahko večala le v primeru, če bo naša delovna organizacija ustvarjala več dohodka. Samoupravnim interesnim skupnostim pa predlagamo, da v okviru teh sredstev same izberejo programe, ki jih bodo glede na to sposobne izpeljati. To je tudi v skladu z resolucijo in stabilizacijskimi ukrepi.

V. B.

Nova delovna organizacija za blagovni promet SOZD Slovenija papir

S 1. januarjem 1980 je začela v okviru SOZD Slovenija papir poslovati nova delovna organizacija za opravljanje blagovnega prometa — PALEGRA n. sol. o. V to de-

lovno organizacijo sta se združili Papirografika Ljubljana in komercialni del DSSS pri SOZD Slovenija papir oziroma bivši Papirles.

Nova delovna organizacija Palegra — trgovina na veliko, izvoz-uvov, Ljubljana n. sol. o. ima sedež v Ljubljani, Moša Pijadejeva 5, v svojem sestavu pa ima 2 TOZD, in sicer:

1. TOZD Papirografika n. sub. o. — trgovina na veliko, izvoz-uvov, Ljubljana, Moša Pijadejeva 5, z glavno dejavnostjo trgovina na debelo, zunanja trgovina, zastopanje tujih firm in

2. TOZD Papirles n. sub. o. — izvoz-uvov, Ljubljana, Titova 13, z glavno dejavnostjo zunanja trgovina.

V delovni organizaciji Palegra združuje svoje delo 132 delavcev, samoupravni organi pa so začasno vodstvo imenovali naslednje delavce:

za v. d. direktorja TOZD Papirografika tov. Andreja Cerčka, oec.;

— za v. d. direktorja TOZD Papirles tov. Nika Belšaka, ing.;

— za v. d. direktorja DO Palegra tov. Franca Medjo, dipl. oec.

S čim manjšimi stroški doseči čim boljše rezultate

(Nadaljevanje s 1. strani)

delavskem razredu, v naših delovnih ljudeh, naj si bo, da delajo v tovarnah, na vasi po kmetijah ali v raznih ustanovah. Vsi ti so krepko vezani na samoupravljanje in vedo, kaj hočejo. V te ljudi globoko verujem, ker so nosilci našega razvoja in borbe, ki jo danes vodimo.

Prav gotovo bomo to Titovo zupanje vsi delovni ljudje — samoupravljalci — tudi v bodoče opravičili in to na svojih delovnih mestih, v organih samoupravljanja, v skupščinah delegatov. Kot vemo, slavimo letos tridesetletnico samoupravljanja, 30 let osnovnega zakona o upravljanju z družbeno lastnino. 26. junija 1950 je tovarš Tito pred Narodno skupščino dejal: »Morda kdo misli, da je ta zakon prenašel, da

delavci ne bodo mogli obvladati komplicirane tehnike upravljanja tovarn in drugih podjetij. Kdor tako misli, se moti in takšno gledanje na to je nezaupanje v delavce in pomeni, da tisti ne vidi, kakšne ogromne delavske moči bodo upravljanje razvile, saj bo ta zakon ljudem odprl perspektivo njihove bodočnosti in tako perspektivo bodočnosti celotne naše družbe.

Tako je samoupravljanje postalo način vsakodnevnega življenja, se širi in dobiva nove dimenzije z osnovnim ciljem — sreča človeka. Tako tudi Titove misli dobivajo vedno ponovno potrditev, ko pravi, da nas povest naše revolucije uči, da ni naloge, katere naš narod — delavski razred in zveza komunistov, nista v stanju uspešno rešiti.

V lanskem letu smo dosegli lepe proizvodne rezultate

L. 1979 smo zaključili z zelo ugodnimi proizvodnimi rezultati. Lahko rečemo, da smo šele v tem letu dokončno odpravili težave pri uvajanju proizvodnje na novem V. papirnem stroju. Tako smo v letu 1979 proizvedli v celoti 67.305 ton papirja, kar je za ca 5.300 ton več kot l. 1978 in ca 2.800 ton nad

planirano količino. Prav tako smo z lansiranjem nove kolekcije tapet doživeli lep uspeh in dosegli dosedaj največjo proizvodnjo le-teh.

Posamezne TOZD so v l. 1979 dosegle naslednje proizvodne rezultate:

TOZD TEHNIČNI PAPIR

	Doseženo v letu		Plan	I n d e k s	
	1979	1978	1979	L. 78 = 100	Plan = 100
1. Proizvodnja:					
Papir skupaj ton:	32.349	32.043	31.270	101,0	103,5
— od tega klasični pap.	15.869	15.601	15.170	101,7	104,6
— od tega premazani pap.	16.380	16.442	16.100	99,6	101,7
Lesovina ton	3.620	3.742	4.000	96,7	90,5
El. energija MWh	41.594	42.828	41.760	97,1	99,6
Para ton	386.777	393.376	430.681	98,3	89,8
2. Realizacija:					
papir skupaj v 000 din	606.694	524.147	617.770	115,7	98,2
od tega izvoz v tonah	8.362	7.915	7.050	105,6	118,6
od tega izvoz v 000 din	133.428	103.061	103.823	129,5	128,5
3. Stopnja izkoriščenja papirnih ter premaznega stroja:					
Papirni stroji	88,6	88,9	88,8		
PRS	67,9	67,8			
4. Izmet v %					
Papirni stroji	12,14	13,68			
PRS	22,85	20,39			

Proizvodnja papirja v tej temeljni organizaciji je presegla lanske leto količino za 1 %, planirano pa za 3,5 %. To je kar lep uspeh z ozirom na zastarelost strojnih naprav ter povečan izvoz, k čemur sodi tudi razdrobljenost proizvodnega programa. Razen tega je bil na III. PS opravljen 20-dnevni remont, pa še po njem smo imeli vrsto težav, kar je imelo za posledico zmanjšano proizvodnjo na tem stroju. Nasprotno pa smo na II. PS zabeležili izredno dobre rezultate, saj je bila proizvodnja povečana glede na planirano kar za 10 %. K takšnemu rezultatu na II. PS je v največji meri prispeval nižji izmet, ki se je glede na l. 1978 znižal kar za tretjino. Proizvodni program klasičnih papirjev je bil podoben tistemu iz l. 1978; obsegal je torej v glavnem specialne vrste papirjev kot bankpost, kulerji, tapetni, peresnolahki ipd. Proizvodnja premazanih papirjev je bila glede na l. 1978 nekoliko slabša, kar je bila posledica izredno povečanih zalog nedovrše-

ne proizvodnje konec leta ter povečan izmet. Zaradi pomanjkanja celuloznega lesa proizvodnja lesovine ni dosegla niti lanske leto niti planirane količine. Tudi proizvodnja el. energije je zaradi izpada HC Fužine zaostajala za lanske leto in planirano količino. Manjšo proizvodnjo pare pa s stališča celotne DO lahko ocenimo kot pozitiven rezultat, saj smo za povečano proizvodnjo papirja porabili manj pare kot l. 1978 in manj od planirane. Manj ugodna kot proizvodnja je bila realizacija papirja, ki je sicer presegla lanske leto za ca. 16 %, ni pa dosegla planirane. Vzrok temu so nižje dosegene prodajne cene od planiranih, saj je plan predvideval 9-odstotno povišanje prodajnih cen, dosegli pa smo v povprečju le 3,5 % višje. Na višino prodajnih cen je vplival tudi povečan izvoz, saj je TOZD TP nosil glavni del bremena izvoza, kjer dosegamo v povprečju 5,— din/kg nižje prodajne cene kot na domačem trgu.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

	Doseženo v letu		Plan	I n d e k s	
	1979	1978	1979	L. 78 = 100	Plan = 100
1. Proizvodnja:					
Klasični papirji ton	16.160	19.862	19.850	81,4	81,4
Premazani papirji ton	18.896	10.161	13.350	186,0	141,5
Papir skupaj:	35.056	30.023	33.200	116,8	105,6
2. Realizacija:					
Papir v 000 din	685.156	463.304	620.136	147,9	110,5
od tega izvoz v tonah	3.300	2.181	4.650	151,3	71,0
od tega izvoz v 000 din	55.549	27.728	75.771	200,3	73,3
Stopnja izkoriščenja					
V. PS	83,5	80,4	80,8		
3. Izmet v %					
		27,6	22,3		

Kot je bilo že uvodoma omenjeno, smo na V. PS dosegli izreden uspeh, saj je proizvodnja porasla glede na l. 1978 kar za ca. 17 % oz. za 5.300 ton, glede na plan pa za 5,6 %. Tako lahko prvič upravičeno pričakujemo v tej temeljni organizaciji tudi pozitiven finančni rezultat, ko bo le-ta ob bilanci znan. Na povečanje proizvodnje je predvsem vplival znižan izmet in zmanjšani zastoji. Izmet je bil glede na l. 1978 nižji kar za tretjino ter za 20 % nižji od planiranega.

Zaradi znižanih zastojev je V. PS v l. 1979 obratoval ca. 300 ur več kot l. 1978, to pa pomeni kar 1400 ton neto papirja več. Tudi sestava proizvodnega programa je bila ugodna, saj so prevladovali bolj donosni premazani papirji. Dobri proizvodni rezultati se odražajo tudi v izrednem porastu realizacije, k čemer pa so pripomogle tudi višje prodajne cene. Le planiranih izvoznih količin nismo dosegli, glavno breme izvoza še vedno nosi TOZD Tehnični papir.

TOZD VETA

	Doseženo v letu			I n d e k s	
	1979	1978	Plan 1979	L. 78 = 100	Plan = 100
1. Proizvodnja:					
Tapete rolic	2.218.448	1.721.621	1.800.000	128,9	123,1
Lepilo zav.	158.430	123.725	150.000	128,1	105,6
2. Realizacija:					
Tapete in lepilo v 000 din	136.613	75.755	99.060	180,3	137,9
3. Izkoriščenje zmogljivo- sti tapetnih strojev v %:					
	57,0	47,8	59,2		

Množična pritegnitev delovnih ljudi v delegatski sistem v vseh njegovih zasnovah nedvomno že sama po sebi predstavlja novo poglavje in kvaliteto v naših političnih in družbenoekonomskih odnosih. V graditvi socialistične samoupravne družbe morejo takšni odnosi zaživeti le, če imajo delavci in občani vpliv na gospodarske in družbene tokove v združenem delu in izven njega. Konkretni nosilci teh vplivov — delegati — morajo biti pripravljeni izvajati zadolžitve, biti zanje usposobljeni in ne nazadnje imeti zanje čas in možnosti. Zadnje čase se zdi, kot da smo vse naše samoupravljanje pričeli meriti s kilogrami gradiva, ki prihaja v delegatske baze. Ko se pogovarjamo med seboj, odkimavamo z glavami. Tolikim papirjem nismo kos. Tako zastavlja tudi predsednik delegacije socialnega varstva v naši delovni organizaciji tov. STANE TRTNIK.

V delegatski bazi socialnega varstva, ki je združena delegacija, imamo kar pet samoupravnih interesnih skupnosti. Vsaka od njih je imela v nepolnih dveh letih mandata do enajst sej občinskih skupščin uporabnikov in izvajalcev. Za vsako sejo bi se moralo sestati vseh naših 43 delegatov. Torej res ne gre, da bi se sestajali med delom. Po delu pa ljudje težko in neradi ostajajo v tovarni. Če pa delavci niso pri stvari zraven, nam tudi gore papirja ne pomagajo. Tako nam marsikaj izmuzne iz rok in kot je večkrat videti na zborih delavcev, se nam o številnih sporazumih in dogovorih kaj malo sanja. Zakaj pravzaprav gre, se navadno zavemo šele takrat, ko je treba odšteti denarje. Res je, delegatsko delo ni bilo vedno opravljeno tako kot bi moralo biti. Toda ali bi tudi lahko bilo? Velja razmisliti, kako je z našim samoupravljanjem v konkretni vsakodnevni praksi.

V teku je zadnje leto srednjeročnega načrta za obdobje 1976 do 1980. V jeseni smo sprejemali anekse k posameznim sporazumom. V teh dneh smo sprejeli na zborih delavcev prispevne stopnje za letošnje leto. Pred nami pa so tudi razgrnjeni načrti, ki so jih predložile občinske samoupravne interesne skupnosti za naslednji srednjeročni načrt 1981 do 1985. O teh načrtih so skupščine že razpravljale in jih dale v širšo razpravo med delavce v TOZD. Preveč bi bilo v enem sestavku razpravljanja o vseh načrtih. Zato morda najprej o tistem, kjer nas čevljev še posebno žuli. V tovarno prihaja vedno več mladih ljudi. Vedno več je mladih družin. Poleg stanovanj je najbolj boleče vprašanje otroškega varstva. Oglejmo si torej, kaj je skupnost otroškega varstva v občini napravila doslej in kaj predvideva z naslednjim srednjeročnim načrtom. V delegacijah in prek njih po zboru uporabnikov in izvajalcev so se največkrat postavljala vprašanja o gradnji novih objektov za vzgojno varstveno dejavnost, o kriterijih za sprejeme otrok, o deležu, ki ga plačujejo starši itd. Za dejavnost otroškega varstva v Ljubljani je značilno intenzivno delovanje vseh družbenih dejav-

nikov od leta 1971 dalje. Vzgojno varstveni prostor se je s pomočjo samoprispevka več kot podvojil. S smernicami družbenega razvoja Ljubljane za naslednje srednjeročno obdobje je predlagano, da se pridobi prostor za skupno 65 % vseh predšolskih otrok. Treba je upoštevati, da čaka v Ljubljani trenutno okoli 7000 predšolskih otrok za sprejem v vzgojno varstvene ustanove. V naši občini je bilo ob lanskem polletju v vzgojno varstvenih ustanovah 2700 otrok; do konca letošnjega leta, to je do kraja tega srednjeročnega načrta jih bo skupaj 3212 ali 45,8 % od vseh predšolskih otrok. 1500 predšolskih otrok v naši občini čaka za sprejem v vzgojno varstveno ustanovo. Nad tolikim številom otrok, ki nimajo urejene varstva, se velja zamisliti. Dejstvo je, da le samoprispevek ne bo dal dovolj sredstev za razširitev in gradnjo novih vzgojno varstvenih domov. Treba bo sistemsko združiti sredstva organizacij združenega dela in sredstva iz dopolnilnega programa otroškega varstva.

Prav tako se bo moralo še bolj razviti varstvo otrok v varstvenih družinah. Dosedanje izkušnje kažejo, da ima ta oblika varstva otrok v starosti do treh let določene prednosti in vrednote.

S povečanjem kapacitet vzgojno varstvenih organizacij nujno nastane vprašanje kadra. Predlagatelj načrta predlaga dve varianti normativna strokovnega kadra. Obe temeljita na izhodišču, da traja poslovni čas vzgojno varstvenih organizacij 26 delovnih dni po enajst ur na dan.

Reševanje te problematike zajedoma v prihodnjem srednjeročnem načrtu zajamčeni program, ki obsega dejavnost, ki jo izvajajo vzgojno varstvene organizacije. Dopolnilni program predvideva, da bi skupnost otroškega varstva v Ljubljani delno že letos, dokončno pa prihodnje leto, prevzela naloge otroškega dodatka, poročniškega dopusta in družbeno pomoč ob rojstvu otroka.

Za zagotovitev nege in varstva otroka v najbolj občutljivejšem obdobju predlaga novi načrt tri variante podaljšane porodniškega dopusta in sicer:

- Obseg podaljšane porodniškega dopusta naj ostane nespremenjen do vključno osmega meseca otrokove starosti. Višina nadomestila osebnega dohodka naj bi bila 100 % od povprečnega osebnega dohodka v preteklem letu.
- Podaljšani porodniški dopust naj bi trajal do 12. meseca otrokove starosti.
- Podaljšani porodniški dopust naj bi trajal do 16. meseca otrokove starosti.

Pomembno je tudi to, da bi med upravičenke do plačanega porodniškega dopusta vključili tudi kmečke matere in študentke, saj štejemo, da je študij tudi delo.

S tem bi bila v procesu samoupravnega dogovarjanja izpeljana celovita družbena skrb za vse otroke od rojstva do vstopa v osnovno šlo.

V letu 1979 smo pričeli z novo kolekcijo tapet, kar je imelo zelo ugoden odmev na tržišču. Temu primerno so bili doseženi tudi zelo ugodni proizvodni rezultati. Posebno lepo so se uveljavile flexo tapete, ki jih je nova kolekcija predstavila z večjim številom vzorcev.

Tudi izkoriščenost tapetnih strojev je bila z ozirom na povečanje proizvodnje zlasti znatno boljša kot lansko leto.

V naslednji številki našega glasila pa bomo lahko brali, kako so se ugodni proizvodni rezultati odražali v finančnem uspehu.

A. M.

Delegati poročajo

O sklepih zbora delegatov — članic stanovanjsko-komunalne banke poroča delegat tov. Jožica Razdevšek:

Izvršilni odbor Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana je dne 14. 1. 1980 sklical prvi zbor delegatov — članic Stanovanjsko-komunalne banke. Zbor je potekal v Unionski dvorani, udeležilo pa se ga je preko 700 delegatov.

V uvodu je predsednik izvršilnega odbora podal obsežno poročilo o delu organov za preteklo mandatno obdobje. V samem poročilu je bilo še posebej poudarjeno, da so se delavci Stanovanjsko-komunalne banke lotiti širšega reševanja stanovanjskega primanjkljaja in tako v svoje programe vključili tudi investiranje komunalne porabe in objektov družbenega standarda, uvedli ugodnejše kredite, zmanjšali časkalno dobo, omogočili kreditiranje nakupa starih stanovanj, podprli združno gradnjo itd. Novost je tudi ta, da so občani, ki želijo družbeno stanovanje, dolžni dati lastno udeležbo, le-ta pa je odvisna od dohodka na družinskega člana prosilca oziroma od njihovega socialnega položaja. V poročilu je bil dan poudarek delegatskemu sistemu. Vsa gradiva bi morala biti obravnavana tako, da bi imel delavec možnost neposrednega odločanja. V poročilu je bilo še posebej poudarjeno planiranje. Glede na to, da nekatere delovne organizacije nimajo izdelanih planov, je planiranje v Stanovanjsko-komunalni banki oteženo. Zato so plani članic banke še posebej pomembni.

Po končanem uvodnem poročilu predsednika izvršilnega odbora smo delegati razpravljali še o naslednjih točkah dnevnega reda:

— O osnutku načrta za uresničevanje srednjeročnega plana 1976 do 1980 Ljubljanske banke, Stanovanjsko-komunalne banke za leto 1980.

Delegati smo sprejeli sklep, da je osnutek načrta primeren za javno razpravo, ki naj bi trajala do 31. 1. 1980. V času javne razprave so članice banke dolžne posredovati svoje pripombe Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana, Šubičeva 2.

— O predlogu sklepa o zgornji meji zadolžitve Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana v letu 1980.

— O volitvah delegatov v izvršilne organe LB, Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana.

— O predlogu kandidatov za člane izvršilnih organov LB, Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana.

Zbor je izmed predlaganih kandidatov — delegatov članic, izvolil predsednika in podpredsednika zbora, 21 članov izvršilnega odbora, 11 članov kreditnega odbora, 5 članov kreditnega odbora za območje Kamnik, 5 članov kreditnega odbora za območje občine Kočevje, 11 članov delegacije za zbor LB — Združene banke.

— O predlogu sklepa o razrešitvi predsednika poslovnega odbora, razpisu del oz. nalog pred-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delegati poročajo

(Nadaljevanje s 3. strani)

sednika poslovnega odbora ter imenovanju vršilca dolžnosti predsednika poslovnega odbora LB — Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana.

Zbor delegatov — članic Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana, je predlagane sklepe v celoti potrdil.

O delu SIS za raziskovalno dejavnost, poročila delegatov. Stane Jalovec:

V materialu za obravnavo na zborih delavcev so bila dana poročila in obrazložitev izpolnjevanja plana SIS za raziskovalno dejavnost za letošnje leto, obenem pa so predlagane prispevne stopnje.

Občinska raziskovalna skupnost (ORS) Moste-Polje ima v tem letu opredeljene naslednje cilje:

1. Spodbuditi raziskovalno dejavnost v TOZD, neproizvodnih organizacijah in institucijah. V ta namen bomo organizirali in nadaljevali pogovore z vsemi zainteresiranimi v občini.

2. Spodbujanje inovacijske dejavnosti v okviru komisije za inovacijsko dejavnost. Predsednik komisije je tov. Jože Žibert, član pa tov. Ciril Zupančič. Komisija je z delom že začela.

3. Aktivno sodelovanje pri oblikovanju in ustanavljanju mestne raziskovalne skupnosti. Samoupravni sporazum smo na ORS že sprejeli. Sodelujemo tudi že pri delu posameznih komisij oziroma odborov.

4. V letošnjem letu bomo skladno z novim zakonom o raziskovalni dejavnosti reorganizirali ORS ter sprejeli nove samoupravne akte (do 31. 12. 1980).

Novi zakon med drugim prinaša naslednje novosti:

— opredeljena je raziskovalna dejavnost ter kriteriji za raziskovalce in raziskovalne organizacije,

— opredeljeni so kriteriji za delovanje občinskih in posebnih (ne več področnih) raziskovalnih skupnosti. Več poudarka in samostojnosti je dano ORS, kar smo v dosedanjem delu pogrešali,

— skupščina raziskovalne skupnosti ima predsedstvo (in ne več izvršilni odbor) ter vse potrebne komisije.

Sredstva za sodelovanje ORS za leto 1980 se delijo po kriterijih, med katerimi je tudi »število sestankov«. Ta način delitve, ki ga izvaja Republiška raziskovalna skupnost, je povsem v nasprotju z ZZZ in samoupravnimi akti in kot takšen za nas nesprejemljiv. Novi zakon, ki bo v veljavi po objavi v Uradnem listu, bo to neskladje odpravil. Sredstva, zbrana iz prispevkov TOZD (le-

tošnji prispevek je 1,14% in ne 1,40 kot je navedeno v materialu), se bodo delila po vnaprej dogovorjenem ključu, ki bo upošteval planirana potrebna sredstva ORS.

Sredstva so se lani zbrala že do meseca oktobra, zato se je prispevek do konca leta ukinil. Tako pri SIS za raziskovalno dejavnost ni izkazan višek sredstev, ki bi jih bilo potrebno vračati gospodarstvu. Prav takšne pa so tudi smernice za letošnje leto.

Naj ob koncu spomnim zaposlene, da bo v letošnjem letu obravnavana tudi naša vloga za finančno soudeležbo Republiške raziskovalne skupnosti pri naši investiciji uvajanja kalcijevega karbonata v proizvodnjo. Kljub zmanjšani stopnji prispevka lahko pričakujemo ugodno rešeno vlogo.

O posebnem poudarku na stabilizaciji poročila s seje RO sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti delegat Ostoja Mataruga:

Kot glavna točka dnevnega reda je bila obravnavana resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije v letu 1980. Letošnje planiranje poteka v izjemnih pogojih glede na gospodarska gibanja v zadnjih obdobjih. Razvoj v letu 1979 je odstopal od začrtanega in od nalog resolucije, ki so za to leto začrtane. Vzrok temu so bili v glavnem preambiciozni plani in nedoslednosti v izvajanju. Srečali smo se z razno raznimi problemi od investicijskih vlaganj, odvisnosti od uvoza, energetske krize, neustreznih strukture proizvodnje ter neustreznih strukture zaposlovanja in s tem neracionalnega gospodarjenja, pomanjkanja ustreznih kadrov, pa do nizke lastne akumulacije v OZD, ki skupaj z amortizacijo pomeni — polovico vseh sredstev, ki jih TOZD rabijo za reprodukcijo in nadaljno proizvodnjo, do visoke rasti stroškov, cen proizvodov ter nesorazmerja med cenami raznih proizvodov. Zaostajanje je bilo zelo vidno tudi pri samoupravnem organiziranju in dogovarjanju saj je bilo na ključnih vprašanjih močno administrativno urejanje problemov.

Zato pa bomo morali v letošnjem letu dati poseben poudarek nekaterim nalogam, katerih pač v prejšnjem planskem obdobju nismo izpolnjevali.

Grobo začrtane smernice za izvedbo nalog so:

— učinkovitost gospodarstva je treba povečati,

— uresničevati je treba samoupravni sistem ekonomskih odnosov s tujino,

— cene je treba urejati na os-

novi samoupravnega sporazumevanja,

— uveljavljanje odgovornosti delavcev v združenem delu in vseh nosilcev razvoja,

— izvajanje in uveljavljanje sankcij za neizpolnjevanje obveznosti.

Vse to kaže, da v naslednjem obdobju ne bo mogoče izvajati začrtanih smeri brez nekaterih posledic.

V okviru vseh predvidevanj naj bi realna rast družbenega proizvoda v združenem delu narasla za 4% in tako naj bi se rast proizvodnje tudi povečala za 3 do 4%.

Nizka gospodarska rast in omejitve zahtevajo produktivno zaposlovanje obstoječih kadrov, racionalno koriščenje minulega dela ter racionalno zaposlovanje na vseh področjih združenega dela. Povečanje delovne sile naj bi bilo le tam, kjer je to nujno potrebno zaradi povečanja obsega dejavnosti. Resolucija tudi predvideva, da bi hitrejša rast zaposlovanja bila možna na manj razvitih področjih.

Porast družbenega proizvoda v industrijsko proizvodnjo je pogojen s povečanjem izvoza in sicer najmanj za 6%. Investicije v osnovna sredstva naj bi rasle okoli 4%; s tem bo obseg investicijske dejavnosti bistveno manjši od leta 1979. Razpoložljiva sredstva bo potrebno vlagati v dokončanje začetih objektov. V letu 1980 v nove objekte neproduktivnih dejavnosti sploh ne bo vlagan. Zaostrena bo zahteva po obveznem obsegu realnih rezultatov vsake nove investicije, realno gledano na dinarske in devizne vire pri konstrukciji investicij.

Realni osebni dohodki na zaposlenega se bodo povečali le tam, kjer bo to z ustrezno rastjo produktivnosti dela utemeljeno; sredstva za osebne dohodke naj bi narasčala 25% počasneje kot sredstva čistega dohodka oz. dohodka, kar pomeni 17% porast. Gotovo pa je, da bodo tiste organizacije združ. dela, ki so se že sedaj stabilizacijsko obnašale, lahko sredstva za OD dvignile tudi preko te meje.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb morajo biti izpod rasti družbenega proizvoda. V OZD naj bi se sredstva za skupno porabo povečala največ do 15% glede na leto 1979. V resoluciji je apel vseh oblik varčevanja. Resolucija se ozira tudi na srednjeročni plan, zato bo najpozneje do sprejema srednjeročnih planov sprejet in uveljavljen družbeni dogovor, ki bo trajneje opredeljeval pravila vseh oblik prisvajanja sredstev za skupno in osebno porabo ter za delitev dohodka in čistega dohodka.

Resolucija posveča precejšnjo pozornost zunanje trgovinski menjavi; težnja vseh ukrepov je k boljši trgovinski bilanci.

Devizna sredstva za plačilo predvidenega uvoza bodo morale delovne organizacije zagotoviti same z lastnimi deviznimi prilivi.

Razmerje med zaposlovanjem delavcev v neposredni proizvodnji naj bo večje od zaposlovanja delavcev v neproizvodnih dejavnostih.

Resolucija tudi določa, da morajo vse samoupravne interesne skupnosti izvajati programe tako, da bodo sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb (razen za pokojninsko-invalidsko zavarovanje in za pokojnine) rasla največ za 16%.

Resolucija obvezuje tudi udeležence sporazumov tako uporabnikov kot izvajalcev, da v okviru že sprejetih programov zagotove izvajanje prioritarnih nalog in programov vendar z večjim varčevanjem pri materialnih stroških.

Veliko govori resolucija tudi o uveljavljanju novih sistemskih rešitev na področju cen; rast cen in življenjskih stroškov bo v letu 1980 za najmanj eno petino nižja od rasti v letu 1979. To naj bi dosegli diferencirano v skladu z merili republiških in medrepubliških dogovorov. Dosedanji način oblikovanja cen naj bi zamenjalo samoupravno dogovarjanje.

Na seji je bilo poudarjeno, da je v vseh OZD treba narediti analizo ukrepov in prizadevanj za stabilizacijo v okviru planskih načrtov. Zaostriti je treba odgovornost poslovnih organov in strokovnih služb, še predvsem pa je treba dati večji poudarek in pomen družbenopolitičnim organizacijam. Delegati so obravnavali program dela za naslednje leto. Sprejet je bil poslovnik in statutarni sklep o delovanju republiškega odbora, podana je bila informacija o problematiki nočnega dela žensk v papirni in grafični industriji; predvsem je to vprašanje pereče za Sladkogorsko tovarno. Obravnavana je bila tudi informacija o izrabi delovnega časa v smislu, da je potrebno delo humanizirati, prilagoditi delovni čas delu in tudi potrebam občanov. Pri tem smo ugotovili velik korak pred drugimi prav v naši delovni organizaciji.

Republiški odbor je tudi glede na stališče SZSJ sprejel sklep, naj bi se delavske športne igre odvijale med TOZD, delovnimi organizacijami na ravni občine in SOZD, nič več na ravni republike in na državni ravni. To je tudi prispevek k stabilizaciji. V letu 1980 naj bi bile te igre izvedene, vendar v skrajni racionalizaciji. Organizator letošnjih zimskih iger papirničarjev je tovarna Aero — Medvođe.

O stanovanjski problematiki poročila delegat Ostoja Mataruga

Pomembnejše točke dnevnega reda na seji SSS občine Moste-Polje so bile:

— ocena stanja v stanovanjskem gospodarstvu v občini,

— smernice za delo v stanovanjskem gospodarstvu v občini, — plan stanovanjske graditve v mestu Ljubljana v prihodnjem srednjeročnem obdobju,

— prehod na ekonomske stanarine v mestu Ljubljana,

— predlog samoupravnega sporazuma o oblikovanju prodajnih cen za stanovanje v MS-4, 5 Fužine.

Pri ocenjevanju stanja stanovanjskega gospodarstva v občini je ugotovljeno, da SSS Moste-Polje združuje 9557 stanovanj, od tega 2203 stanovanj v etažni lastnini ter 92 poslovnih prostorov. V letu 1979 je bilo v stanovanjski sklad na novo vključenih 407 stanovanjskih enot. Celoten stanovanjski sklad, ki je v povprečju star manj kot 12 let, zahteva precej sredstev za vzdrževanje. Ugotovljeno je tudi bilo, da v letu 1979 ni bil dosežen plan graditve stanovanj za 140 stanovanjskih enot. To kasnitev izgradnje naj bi v letu 1980—1981 nadoknadili s pospešeno gradnjo na Fužinah in delno v Jaršah, kjer se predvideva v prvi fazi izgradnje 1138 stanovanjskih enot. Iz sredstev prenove so v teku dela izdelave kopalnic v stanovanjih na Vevčah 59, 54/a in 54/b (stanovanja Lorbeck, Silahič, Ilić).

Iz sredstev za odpravo barakarskih naselij je bilo v občini Moste-Polje zgrajenih 92 stanovanjskih enot, kar je premalo za odpravo vseh barak na območju občine, saj še vedno 97 družin stanuje v barakah.

Iz smernic stanovanjskega gospodarstva za leto 1980 je razvidno, da se bo SSS Moste-Polje ravnala po skupno sprejetem programu uresničevanja družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v Ljubljani.

— Predvideva se tudi povečanje stanovanjskega sklada SSS za ca. 867 stanovanj,

— večje sodelovanje pri obravnavi vseh predloženih osnutkov stanovanjske zakonodaje, katere spremembe se pričakujejo v prihodnjih letih,

— temeljite priprave v zvezi s prehodom na ekonomske stanarine, ki se bodo uveljavile do 1985. leta,

— posebnega pomena za našo DO pa je pospešeno iskanje možnosti za organizirano zadržno gradnjo. V Zalogu je predvidenih 82 enot, Bizoviku 113 not, Vevče-Kašelj 300 enot,

— SSS bo še naprej v sodelovanju z mestno skupnostjo oblikovala program za odpravo barakarskih naselij in stanovanj VI. in

VII. kategorije; potrebno je pripraviti predlog za spremembo pogojev za hitrejšo pridobitev stanovanj na osnovi lastne udeležbe oz. namenskega varčevanja.

Skupščina stanovanjske skupnosti je te smernice potrdila s podarkom, da se morajo zastavljene cilji dosledno izvajati.

Srednjeročni plan graditve stanovanj na območju ljubljanskih občin sloni na še neizdelanem generalnem urbanističnem planu. Po že znanih podatkih GUP so v občini Moste-Polje najbolj primerne površine za zazidavo v Hrušici, Zadvoru, Kašlju, Polju in na Fužinah, kjer bi ob pozidavi vseh predvidenih površin pridobili ca. 4182 stanovanjskih enot. Ker se po prioritarnem vrstnem redu predvideva večja organizirana zadržna gradnja šele v letu 1983 do 1984, je naš delegat zastavil vprašanje: »Zakaj se zadržna gradnja ne pospeši, kajti delavci v naši delovni organizaciji — in ne samo v naši — so zelo zainteresirani za tovrstni način gradnje?« Po razpravi, v kateri so sodelovali delegati zbora upravnikov in strokovne službe SSS Moste-Polje, se je izoblikovalo mnenje, da se mora v letu 1980—1981 pospešeno delati na tem, da se čimprej pridobi primerno zemljišče za tovrstno gradnjo. Na podlagi takšnega stališča skupščine SSS Moste-Polje in ob pospešeni angažiranosti naše strokovne službe lahko pričakujemo, da bo najpozneje do leta 1982 le prišlo do organizirane zadržne gradnje.

Na podlagi ustavnih in drugih zakonskih določil ter družbenega dogovora o oblikovanju cen v stanovanjski graditvi je SSS Ljubljana pripravila predlog samoupravnega sporazuma o oblikovanju cen stanovanj, ki se gradijo v soseski Fužine.

Namen sporazumevanja delavnikov tega sporazuma je določitev cene stanovanj ob upoštevanju interesov vseh udeležencev pri gradnji Soseske MS-4, 5 Fužine.

Pri določanju cen izhajajo delavniki iz načela sočasno celovitega pristopa, ki vsebuje:

— sistematsko uporabo racionalizacije v vseh fazah gradnje posojila za gradnjo stanovanj in spremljajočih objektov, preizkus in sprejem zazidalnega načrta z investicijskim programom,

— nosilce stroškov graditve soseske, dela soseske, objekta ali dela objekta,

— določitev višine posameznih stroškov izgradnje, ki bremenijo in gredo v ceno stanovanja na podlagi metodologije,

— določitev in sprejem terminskih planov izvedbe posameznih faz del ter terminskih določitev izgradnje komunalnih naprav in objektov z določitvijo rokov priključitve naprav na objekte,

— sprejem finančnega načrta, ki zajema financiranje izvedbe del in nakupa stanovanj ter spremljanje nove realizacije,

— določitev načina, kako naj se ugotavlja kvaliteta opravljenih del ter kako se opravi primopredajo stanovanj ter končni prevzem stanovanj po preteku garancijskega roka,

— ugotovitev oziroma določitev cene za posamezna stanovanja,

— določitev načina in roke za odpravo pomanjkljivosti po primopredaji stanovanj oz. po preteku garancijske dobe.

Izhodiščna cena, upoštevajoč navedeno, ki je bila ocenjena na 30. 6. 1979, je za stanovanja v soseski Fužine glede na lego in etažo od 11.744,75, din do 13.622,50 din za m².

Cena je izračunana na osnovi metodologije za ugotavljanje stroškov in oblikovanja cen v stanovanjski graditvi, izdane pri Zvezi stanovanjske skupnosti SRS in na predlog komisije, formirane pri SS Ljubljana.

Ugodnosti za pridobitev stanovanj imajo temeljne organizacije združenega dela, delavci in občani, ki združujejo sredstva za stanovanjsko gradnjo na osnovi ustreznih samoupravnih sporazumov. Skupščina SSS Moste-Polje je SS o oblikovanju cen za stanovanja, ki se gradijo v Soseski MS-4, 5 Fužine, potrdila in ga bo kot udeleženec sporazuma podpisala.

Kje so delegatska gradiva?

Za torek 12. 2. 1980, sem sklical sejo konference delegacij SIS za kulturo. Od 22 vabljenih je bilo prisotnih le 8 delegatov. Nesklepčnost je bila pač očitna.

Na predlog tov. Naceta Zajca gradiva nismo obravnavali, ker predsedniki posameznih delegacij SIS za kulturo niso prejeli gradiva. Prevladovalo je mnenje, da delegati nimajo o čem razpravljati brez predhodne obravnave gradiva, kajti na sejo konference delegacij je treba priti pripravljen in z zadevo seznanjen. Sprejet je bil predlog, da je treba preveriti, če je bilo gradivo sploh poslano ter kdo ga je prejel. Po mnenju tov. Zajca bi bila brez predhodne obravnave gradiva stališča s strani predsednika delegatom vsiljena. S tem se deloma strinjam, ne pa popolnoma. Tudi jaz gradiva nisem dobil. Pomagal sem si s tistim, ki mi ga je odstopil predsednik skupne konference delegacij tov. Vilfan. Po pregledu gradiva sem smatral, da moram sklicati sejo dovolj zgodaj — pred sejo skupščine OKS.

Ce bi delegati soglašali, bi lahko poglobitve točke iz gradiva na se-

ji v celoti prebral in dal v razpravo, ki pa bi bila seveda možna le ob polnoštevilni udeležbi. Tako bi lahko oblikovali skupna stališča, pripombe in delegatska vprašanja, ki bi jih izbrani delegat posredoval na seji skupščine OKS s pripombo, da morajo gradiva pravčasno in točno pošiljati predsednikom delegacij, katerih točen seznam imajo.

Po telefonu sem zvedel, da so bila gradiva poslana točno po seznamu. Če so prispela v tovarno ne vem in zanima me, kdo tako neodgovorno manipulira z delegatskimi gradivi? Če gradiv delegatska baza ne dobi, se tudi delegatski sistem ne more v redu uveljavljati.

SB

Zal pa je res, da je omenjeno gradivo za DSSS dobil predsednik delavskega sveta DSSS na svoje ime, nikjer pa ni bilo imena predsednika delegacije SIS za kulturo DSSS. To smo potem uredili v oddelku za informacije, za ostale »kuverte« pa nam ni znano (pripomba uredništva).

Zemeljski plin v slovenski papirni industriji

(2. Nadaljevanje)

3.2. Analiza zemeljskega plina iz Sovjetske zveze:

Kemična sestava	vol. %
C ₁ metan	95,08
C ₂ etan	2,22
C ₃ propan	0,57
I — C ₄ iso — butan	0,07
N — C ₄ n — butan	0,10
I — C ₅ iso — pentan	0,04
N — C ₅ u — pentan	0,03
C ₆ — hexanes	0,07
CO ₂ — ogljikov dioks.	0,34
N ₂ — dušik	1,48
C ₂ — kisik	0,00

Vsebnost žvepla:

žveplovodik	Mg/m ³	1
žveplo v markap-tanovi spojin	Mg/m ³	5
skupno žveplo	Mg/m ³	11

Kurilnost:

spodnja kalorična vrednost	33883 KJ/m ³ (8092 Kcal/nm ³)
----------------------------	---

Plin je brez barve, lažji od zraka in z nežnim vonjem po česnu.

4. ZASNOVA INSTALACIJE ZEMELJSKEGA PLINA

Nobena od večjih kotlovskih naprav v Sloveniji ni bila projektirana in izdelana za koriščenje zemeljskega plina.

Vsi novi potrošniki plina so morali svoja trošila v večji ali manjši meri tehnološko dopolniti oziroma dodatno opremiti. Zanimivo je, da so vsi ti obratovalci obdržali dotedanje gorivo (v večini primerov mazut) kot alternativno gorivo ali rezervo za primer, ko bi omejitve dobave zemeljskega plina lahko redno obratovanje motile.

Instalacija opreme za koriščenje zemeljskega plina seveda ne izključuje možnosti, da bi določeni elementi narekovali izključno obratovanje na mazut. V takih primerih bi bil zemeljski plin substitut. Ob težavah z dobavo mazuta, v rafinerijah in drugih petrokemijskih obratih bo zemeljski plin nadomestil mazut.

4.1. Kombinirani gorilci

Kolikor bolje se lahko zgorevalne naprave prilagajajo sezonskim pogojem, dnevni ali nočni potrošnji, toliko bolj lahko proizvajalec energetskih virov krije to porabo.

Optimalno bi bilo imeti tako zgorevanje, pri katerem bi se na vsakemu gorilniku istočasno porabila trenutno razpoložljiva količina zemeljskega plina (ali mazuta), preostalo potrebno toplotno

moč pa bi ustvarili z mazutom (ali zemeljskim plinom). Z opisanim načinom je dana obratovalna možnost, da se trenutno ugodno ceno posameznega goriva izkoristi in gospodarno obratuje. Le taki gorilniki bi nosili z vso pravico ime kombinirani gorilniki.

Pri kombiniranih gorilnikih obstoje tri obratovalne možnosti:

- konstantno obratovanje na mazut, regulacija pri plinu,
- konstantno obratovanje na zemelj. plin, regulacija pri mazutu,
- obe gorivi sta regulirani v danem razmerju.

Taki kombinirani gorilniki nudijo prednost, da pri nenadnem izpadu enega od obeh goriv energetske porabo pokrije alternativno gorivo. Razumljivo je, da morajo tudi ti gorilniki v katerikoli obratovalni kombinaciji zadostiti zahtevam varstva okolja.

Realizacija takega načina obratovanja na obravnavanih napravah ni bila mogoča zaradi:

- nespremenljivega regulirnega območja,
- nespremenljivega števila gorilcev,
- časovne in finančne omejitosti glede obsega predelav,
- dejstva, da je za dobavo zemeljskega plina treba skleniti količinsko pogodbo, ki ne dopušča izbiranja uporabe cenejšega goriva.

4.2. Dopolnitev opreme kotla na mazutno kurjavo

Če vzamemo kot osnovo stanja standardni kotel, sposoben obratovanja na tekoče gorivo, je treba takšen kotel dopolniti z naslednjo opremo (našteta je le večja oziroma ključna oprema):

- obročni zbiralniki plina s plinskimi gorilniki,
- elektropnevmatična hitrozaporna loputa,
- oprema za merjenje in regulacijo (Q, p, t) plina in zraka,
- predgrelnik plina,
- zračni kanali do vsakega gorilnika,
- glavna zaporna loputa,
- merna regulirna postaja,
- cevna povezava od reducirne postaje do toplarne in gorilnikov.

Večina obravnavanih kotlov je navedeno opremo že imela.

4.3. Namestitev gorilnikov

Oddaja toplote v zgorevalnem prostoru je odvisna od cirkulacije (turbulence) in zapolnitve tega prostora s plamenom in plini. Odgovarjajočo turbulenco ustvarimo z namestitvijo gorilnikov.

Med tremi namestitvami:

- a — vogalna,
- b — frontalna in
- c — talna.

Uporabljamo prvo le poredkoma, frontalno najpogostejše, talno pa pri večjih enotah zaradi ustrežnejše možnosti instalacije in nameščanja zgorevalne opreme.

Izračun prenosa toplote pri uporabi zemeljskega plina je pokazal, da odgovarjajo obstoječe pozicije gorilnikov.

Razmere pri različni namestitvi gorilcev zgovorno kaže diagram št. 1 — Vir: Industrieaerung Nr. 1 (1972). Iz diagrama nazorno vidimo, da dosežemo pri vogalnih gorilnikih najnižjo in pri talnih gorilcih najvišjo izstopno temperaturo kurišča.

5. ODDAJA TOPLOTE V KURIŠČU

V primerjavi s premogom in mazutom zgori zemeljski plin s slabo svetlečim plamenom in manjšo sevalno intenzivnostjo. Emisijske razmere plamena zemeljskega plina leže na polovici istih vrednosti premogovnega oziroma mazutnega plamena.

Intenzivnost sevanja je odvisna tudi od izvedbene oblike gorilca. Pri paralelni strujni gorilnici ima plamen sevalno število c (črnost) 2,3 do 2,6, gorilniki z več suličami pa dosegajo vrednost c od 2,0 do 2,3 (glej diagram št. 2 — Vir: Industrieaerung Nr. 2/1973). Navedene so srednje vrednosti in so odvisne od višine kurišča. Sevalno število ima optimalno vrednost v višini gorilnika.

5.1. Specifičnost prenosa toplote pri zemeljskem plinu

Kot poznamo iz termodinamike, je osnova enačb za prenos toplote Stefan-Boltzmannova enačba.

$$Q = F \cdot C \cdot \left[\left(\frac{T_{k_{sr}}}{100} \right)^4 - \left(\frac{T_{s_{sr}}}{100} \right)^4 \right]$$

pri čemer pomeni:

F — površina

C — sevalno število (glej prejšnje poglavje — zemeljski plin ima nizko sevalno število)

T_{k_{sr}} — srednja temperatura na izstopu iz kurišča

T_{s_{sr}} — srednja temperatura stene

Temperatura dimnih plinov na izstopu iz kurišča je dana z naslednjo funkcijsko povezanostjo oziroma enačbo:

$$T_{k_{sr}} = \frac{G \cdot H_i + Z \cdot iz - \varepsilon Q_i}{Vdp \cdot idp}$$

pri čemer pomeni:

G — količina goriva

H_i — kurilna vrednost

Z — količina zraka

iz — entalpija zraka

Q_i — seštevek vseh prenešenih toplotnih tokov

Vdp — količina dimnih plinov

idp — entalpija dimnih plinov

Seštevek vseh prenešenih toplotnih tokov izračunamo:

$$Q_i = Q_{mp} (\varepsilon, \varepsilon_{st}, \varepsilon_m, T_{mp}, T_{s_{sr}}, \psi, s_{sr}) + \\ + Opl (\varepsilon, \varepsilon_{st}, \varepsilon_m, T_{mp}, T_{s_{sr}})$$

pri čemer pomeni:

Q_{mp} — toplotni tok mejne plasti kot funkcija emisijskih koeficientov plinske plasti, stene in plina ter temperature mejne plasti in stene

Q_{pl} — toplotni tok plamena kot funkcija emisijskih koeficientov plina m proti plamenu, mejne plasti in stene ter temperature plamena in stene

ε_m — vsota delilnih plasti

5.2. Sevanje plamena in oddaja toplote v kurišču

Sevanje v kurišču povzroča, da delci goriva zgore in da se vroči dimni plini ohladi na temperaturo, ki je dopustna za površine, s katerimi pridejo plini v stik.

Diagram št. 3 nam kaže razmere pri prenosu toplote v kotlu. Bistveni del prenosa toplote v kuriščnem prostoru se izvede s se-

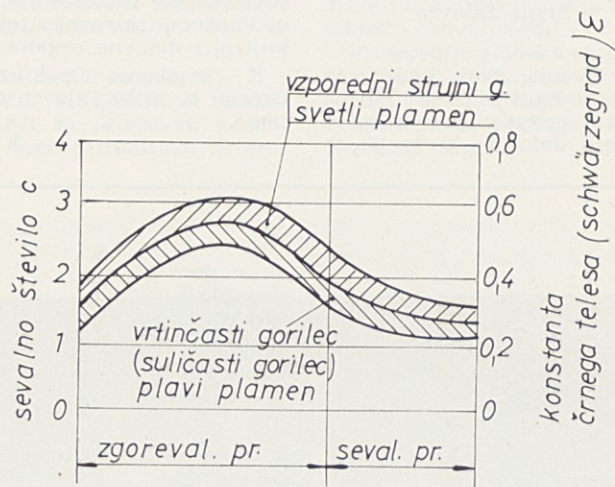
vanjem. Kontaktni prenos igra podrejeno vlogo.

Sevanje plamena je pri mazutni kurjavi intenzivnejše kot pri zemeljskem plinu.

Pretežni del toplotnega prenosa v sevalnem delu nastaja s sevanjem CO₂ in H₂O na stene (zlasti vodne pare imajo odločilno vlogo). Zaradi razmeroma visoke vsebnosti vode in dimnih plinov zemeljskega plina je sevanje 20 % višje kot pri premogu in 10 % višje kot pri mazutu. Za popolnoma izgorele pline je mogoče računati v odvisnosti od debeline slojev (5 do 10 m) s koeficientom toplotnega prenosa med 70—90 kcal/h, °C m².

Kuriščni prostor pri kotlih na zemeljski plin lahko razmeroma visoko toplotno obremenimo, saj plin na stenah kurišča ne povzroča umazanije.

Danilo Škerbinek, dipl. ing.
(Se nadaljuje)

$$c = \varepsilon \cdot c_s$$

Diagram 2: faktor ε in sevalno število c zemeljskega plina v odvisnosti od zgorevalne poti

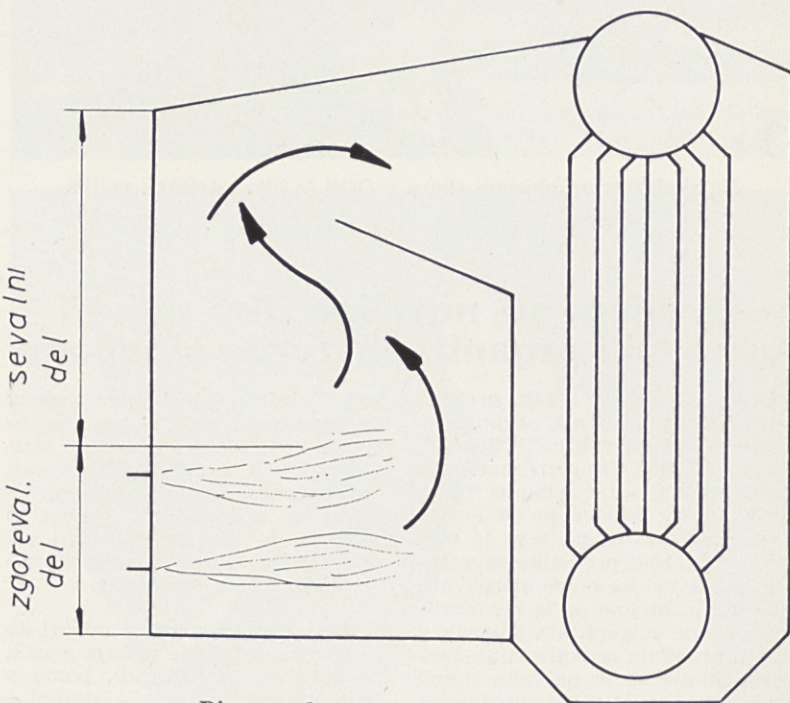

Diagram 3

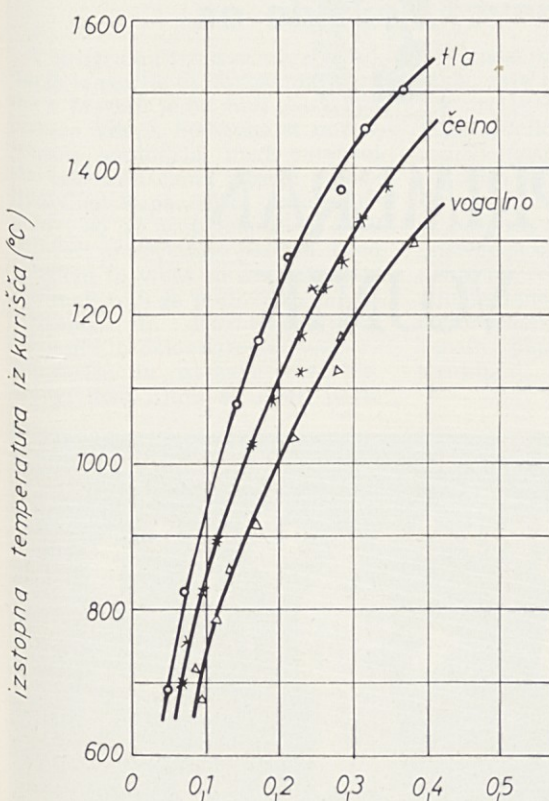

Diagram 1

- talna kurjava
- * frontalna (čelna) kurjava
- Δ vogalna kurjava

Inovacijska dejavnost še živi

Komisija za inovacije pri delavskem svetu delovne organizacije je na svoji peti redni seji ponovno obravnavala predlog tehnične izboljšave na duplex tapetnem stroju avtorja Žgajnar Jožeta. Komisija je z avtorjevim soglasjem predlagala delavskemu svetu TOZD VETA v potrditev za omenjeno izboljšavo nagrado v enkratnem znesku 7.204,00 din.

Tovariša Janžekovič Martin in Šubelj Lado sta avtorja dobre tehnične izboljšave — AVTOMATSKO OBDELOVANJE ČEPOV. S to izboljšavo je dokazan velik prihranek na materialu in času izdelave in sicer 97.750,00 din na leto. Komisija je predlagala, da se jima na osnovi 41. člena pravilnika o inovacijah za to izboljšavo

izplača nagrada v višini 8.466,00 din in sicer vsakemu polovico vrednosti. Ta sklep je posredovan delavskemu svetu TOZD Tehnični papir v potrditev.

Povedati moramo, da med izvršene sklepe komisije še vedno sodi sklep o izdelavi novega pravilnika. Ker pa se za celotno slovensko papirno industrijo pripravlja enoten predlog pravilnika, bi na tega počakali in ga potem priredili specifičnosti naše tovarne. V komisiji za sestavo tega enotnega pravilnika pri Gospodarski zbornici je tudi naš delegat ing. Bogovič Ivo.

Vsi avtorji tehničnih izboljšav bodo imeli po novem pravilniku možnosti za povečane nagrade v prihodnjih letih, saj nam je jasno,

da so nagrade, izplačane po sedaj veljavnem pravilniku, prenizke in prej destimulativne kot spodbujevalne.

Pojasniti velja tudi to, da nekateri predlogi tehničnih izboljšav iz objektivnih vzrokov še niso realizirani. Tako na primer še vedno niso vgrajene košare za ločevanje grobih odpadkov iz papirne mase na petem papirnem stroju, ker še vedno žal ni uvoženega ustreznega materiala za izdelavo košar. Upamo, da bomo takšne ovire čim prej premostili, saj tudi to racionalizatorjem ni v veselje in spodbudo. V dobi intenzivne stabilizacije pa moramo inovatorstvo in tehnične izboljšave še višje ceniti.

viba

Čestitamo tovarišu Jalovcu

Bolj poredko so posejani delavci med nami, ki uspejo s študijem ob delu dokončati tisto, kar so se namenili in za

Stane Jalovec

kar obstoja tudi kadrovska potreba. Zato je še bolj hvale vredna prizadevnost tovariša Staneta Jalovca, ki je 28. 1.

1980 prejel priznanje Visoke ekonomske komercialne šole Univerze v Mariboru in si pridobil naziv »Diplomirani ekonomist tehniške smeri.«

Ne gre pa samo za naslov, gre tudi za nadarjenost, marljivost in prizadevnost, ki jo kaže pri opravljanju delovnih nalog, čeprav mu je študij ob delu vzel veliko dragocenega časa. Tovariš Jalovec je začel z delom v naši tovarni 1. 8. 1967 po končani Srednji tehniški šoli — strojni odsek — kot pripravnik. Njegov delokrog se je do februarja 1976 širil v energijskem oddelku, potem pa je prevzel delovne naloge v investicijsko — razvojni službi in 1. 7. 1978 postal vodja investicijske službe. Pri vseh službenih in študijskih obveznostih ob delu pa ni zanemarljal aktivnosti v družbenopolitičnem in kulturnem udejstvovanju.

En izvod svojega diplomskega dela »Model organizacije investicijske službe v Papirnici Vevče« je daroval strokovni knjižnici delovne organizacije.

K visokemu poklicnemu uspehu tovarišu Jalovcu čestitamo.

S. R.

Na sindikalnem občnem zboru v OOS je bila udeležba velika

Izvoljeni so novi izvršilni odbori osnovnih organizacij zveze sindikata

Porod je bil kar težak, saj smo občne zbore osnovnih organizacij zveze sindikata zaključili šele 15. februarja 1980, torej smo imeli debelih štirinajst dni zamude. To pa ne zato, ker zadeve ne bi jemali resno; nasprotno, do tega je prišlo prav zaradi prevelike zavzetosti. No, stvari ne bomo olepševali; kar je, je. Imamo pa le novoizvoljene člane v izvršilnih odborih v šestih osnovnih organizacijah zveze sindikata in te ne čaka ravno malo nalog. Sindikat dobiva iz dneva v dan pomembnejše naloge, ki jih brez sodelovanja drugih družbenopolitičnih organizacij ne bo mogel v redu izvrševati.

Prav letošnje leto bo pravzaprav leto preizkusa našega samoupravljanja in OOSZ bodo morale skupaj z OOKZ in OOSMS odigrati najpomembnejšo vlogo. Star pregovor še vedno drži: v slogi je moč. In to moč moramo mi vsi uporabiti v dobrobit nas vseh, naše socialistične domovine.

Ker vsi novi izvršilni odbori do zaključka redakcije našega glasila se še niso konstituirali, bomo o tem poročali naslednjič skupaj s poročilom o občnem zboru konference OOSZ naše delovne organizacije.

V. B.

Največje čistilne naprave na svetu

V današnjem svetu nikakor ni mogoče preprečiti, da bi voda ne bila vsaj malo onesnažena. Zato so čistilne naprave vsakdanja stvar pri odtočnih kanalih mest, naselij, tovarn in drugod. Največje čistilne naprave na svetu so pri zahodnonemškem mestu Dinslaken. Tam čistijo odpadne vode, ki prihajajo iz ogromnega in zelo gosto naseljenega področja med Dortmundom in Duisburgom. Prečistijo okoli 30.000 litrov umazane vode v sekundi. Očiščena voda potem odteka v Ren.

Poročne obleke iz papirja

Kot poroča neki časopis iz Stuttgarta, so poročne obleke iz papirja prodajna posebnost na Japonskem. Ne gre za material, ki ga je treba vreči stran, ampak so take obleke za spomin, ker se svatovska družba na njih ovekoveči z avtogrami.

Neka banka v Tokiu je papirnato poročno obleko predstavila kot ček in jo je tudi vzela v vplacilo; vsekakor samo zato, ker je »poročni ček« banka hotela imeti v svojem privatnem muzeju.

Ponosni smo na dvoje priznanj

Vsaka pohvala dobro dene tistemu, ki je pohvaljen, zlasti če je pohvala utemeljena. Skoraj vedno, sigurno pa po večini, je pohvala spodbuda za še boljše delo in ravnanje. To dejstvo spoznamo že pri otroku in ga spoznavamo vse do starosti. Ne gre pa samo za pohvale posameznikov. Se večja vrednost je v pohvali kolektivu, saj je tu obeleženo delo več ljudi, ki so organizirano dosegli uspeh.

Dvoje omembe vrednih priznanj je pred kratkim po pošti prispelo v referat SLO.

Prvo je podelil svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno varnostno zaščito ter občinski štab za civilno zaščito pri Skupščini občine Moste-Polje. Prejel pa ga je štab CZ pri DO Papirnica Vevče za dosežene uspehe pri razvoju organizacije civilne zaščite in krepitve obrambne sposobnosti.

Drugo priznanje in pohvala pa gre našemu mlademu strojnemu ključavničarju Tomažu Moškriču, ki služi vojaški rok v Sarajevu.

Njegova diploma se v prevodu glasi takole:

Tomaž Moškrič

Zanimivo prenašanje informacij

Davno sem že brala anekdoto o prenašanju informacije »Sončni mrk«.

Ker se informacije — posebno ustne — tudi v naši tovarni velikokrat podobno kot v tej anekdoti prenašajo in izkrivljajo, priporočam vsem našim bralcem, da jo malo za šalo in malo zares preberejo:

Direktor tovarne tehničnemu direktorju: »Jutri, ob devetih zjutraj, bo sončni mrk, česar prav gotovo ne vidimo vsak dan. Zato poskrbite, da se bo vse osebje zbralo v civilnih oblekah na tovarniškem dvorišču. Med opazovanjem tega redkega dogodka bom osebno dajal vsa potrebna pojasnila. Če pa bo deževalo, ne bo kaj prida videti. V tem primeru naj gre osebje v obednico.«

Tehnični direktor obratovodji: »Po nalogu direktorja bo jutri ob devetih zjutraj sončni mrk. Če bo deževalo, ga v civilnih oblekah ne bomo dobro videli na tovarniškem dvorišču. V tem primeru bomo sončni mrk izvedli v jedilnici. Torej nekaj, česar ne vidimo vsak dan.«

Obratovodja poslovodji: »Po nalogu direktorja bo jutri ob devetih zjutraj v civilnih oblekah izveden sončni mrk v obednici. Direktor bo odredil, če naj dežuje ali ne. Torej nekaj, česar ne vidimo vsak dan.«

Poslovodja predelavcu: »Če bo jutri v obednici deževalo — torej nekaj, česar ne vidimo vsak dan — bo ob devetih naš direktor mrknil v civilni obleki.«

Predelavec kolegom: »Jutri ob devetih naj bi naš direktor mrknil. Škoda, da kaj takega ne vidimo vsak dan.«

viba

Dragi tovariši

vojak Tomaž Moškrič, član vašega kolektiva, je zaslužen dobit visoko vojaško priznanje, značko »Primeran vojak« za odličen uspeh pri vojni strokovnem pouku, idejno-političnem izobraževanju in vzgoji, za vestno izvrševanje vojaških dolžnosti, uspešno uresničevanje vseh meril varnosti in samozaščite v življenju, za mar-

ljivo sodelovanje v drugih aktivnostih, za razvijanje tovarištva in krepitev bratstva in enotnosti v vojaškem kolektivu.

Bodite ponosni na tako vzornega člana vašega kolektiva, sposobnega in odličnega branilca socialistične in samoupravne skupnosti.

Čestitkam k obema priznanjem se pridružuje tudi

Uredniški odbor

SKUPŠČINA OBČINE
LJUBLJANA MOSTE-POLJE

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito
in
Občinski štab za civilno zaščito
izrekata
ob Dnevu civilne zaščite 20. juniju

PRIZNANJE

s podelitvijo značke civilne zaščite

Štabu CZ DO Združene papirnice VEVČE

za dosežene uspehe pri razvoju organizacije civilne zaščite
in krepitve obrambnih sposobnosti.

Evidenčna številka: 006
Ljubljana, 20. junija 1979

Poveljnik OŠCZ: *[Signature]*

Predsednik SLOVDS: *[Signature]*

PRIMERAN
VOJNIK

DRAGI DRUGOVI,

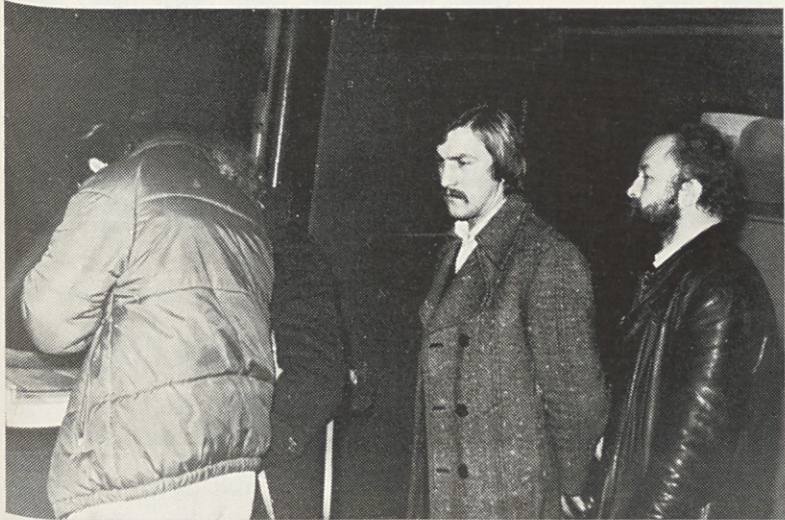
VOJNIK **MOŠKRIČ TOMAŽ**

ČLAN VAŠEG KOLEKTIVA ZASLUŽENO JE DOBIL VISOKO VOJAŠKO PRIZNANJE ZNAČKU »PRIMERAN VOJNIK« ZA ODLIČAN USPEH U VOJNOSTRUCHNOJ OBUČI, IDEJNO-POLITIČKOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU, PRIMERNO I SAVESNO IZVRŠAVANJE VOJAŠKIH DUŽNOSTI, USPEŠNO SPROVOĐENJE U ŽIVOT MERA BEZBEDNOSTI I SAMOZAŠTITE, MARLJIVO UČEŠĆE U VARNOSTNIM AKTIVNOSTIMA, RAZVIJANJE DRUGARSTVA I JACANJE BRATSTVA I JEDINSTVA U VOJNOM KOLEKTIVU.

BUDITE PONOSNI TAKVIM UZORNIM ČLANOM VAŠEG KOLEKTIVA, SPOSOBNIM I ODLUČNIM BRANIČEM SOCIALISTIČKE SAMOUPRAVNE ZAJEDNICE.

22. 12. 1979. Sarajevo
(DATUM I MESTO)

Upravnik
Pukovnik
Zdravko Šepić
(POTRIS)

Člani kolektiva so si Kardeljeva dela ogledali z vso pozornostjo

Samoupravljanje — moč ljudskih množic

Na Gospodarskem razstavišču je bila konec januarja in v začetku februarja odprta razstava o življenju in delu Edvarda Kardelja. Posvečena je bila 70-letnici njegovega rojstva in 30-letnici socialističnega samoupravljanja. Razstava je bila eden od osrednjih znanstvenih, kulturnih in vzgojnih izobraževalnih dogodkov v tem letu.

Delovni ljudje Papirnice Vevče smo si v velikem številu ogledali razstavo 31. januarja in 1. februarja 1980, to je v času, ki je bil določen za organiziran ogled iz naše delovne organizacije.

Razstavljeno gradivo nam je dalo celovito informacijo o veliki osebnosti revolucionarja in soustvarjalca našega družbenega dogajanja.

Ekonomске stanarine — boljše vzdrževanje in gospodarjenje

Stare stanovanjske hiše so potrebne temeljitih popravil. Dobro bomo gospodarili le, če bomo imeli za vzdrževanje več sredstev

Udeleženci politične šole so obiskali tovarno

V programu trimesečnega seminarja iz teorije in prakse marksizma v Mostah je bil tudi obisk Papirnice Vevče. Sedemnajst udeležencev seminarja, med katerimi sta bila tudi člana našega kolektiva Ciril Zupančič in Anica Matigster, so si v petek, 18. 1. 1980 ogledali proizvodnjo papirja. Pred ogledom in vmes so se udeleženci zanimali tudi za poslovanje, organiziranost in družbenopolitično življenje in delovanje delovne organizacije in njenega članstva. Mnogi med njimi so imeli prvič

priložnost videti proizvodnjo papirja, zato ni čudno, če jih je potek proizvodnje od lesa do končnega izdelka izredno zanimal. Z radovednostjo so spremljali razlago o razvoju papirništva nasploh in o razvoju tovarne same, ko se je v skoraj 140 letih razvila iz primitivnega obrtništva v tehnološko dokaj napredno delovno organizacijo, ki danes prav tako dobro proizvaja papir na starih kot na modernih papirnih in dodelavnih strojih.

S. R.

Skupino udeležencev seminarja Iz teorije in prakse marksizma smo med obiskom v naši delovni organizaciji ujeli tudi v objektiv

Stoenaintrideset let je minilo, odkar je umrl človek, ki tvori s svojim delom zgodovinski mejnik v razvoju slovenskega ljudstva iz ljudstva neomikanih tlačanov v

VIHAR

*Topla noč je bila
in povsod je deževalo.
Skrita med številnimi drevesi
bila sva sama s svojo ljubeznijo.*

*Topla noč je bila,
deževalo je vsepovsod;
ljubila si me in ljubil sem te.
Vihar naju ni motil.*

*Deževalo je.
Strele so udarjale daleč od naju
in mokra sva bila.
Ljubila si me in ljubil sem te;
Bil sem srečen, ko zagledal sem
solze,
solze na nebeški svetlobi;
nisi več dekle, ampak žena.*

*Topla noč je bila
in deževalo je.
Obraz tvoj poln smehljaja;
mokra si bila in moker sem bil,
deževalo je in vihar je divjal,
midva pa srečna, polna ljubezni.
Nisi več dekle, ampak žena.*

Fehim Suljanović

Tja bomo našli pot...

narod, sposoben kulturnega tekmoovanja z vsemi drugimi narodi v Evropi.

Na dan 8. februarja 1849 je umrl največji slovenski pesnik France Prešeren in prav ta dan smo si Slovenci izbrali za svoj kulturni praznik. Vsako leto na ta dan se spomnimo vseh tistih, ki so s svojim še posebej prizadevnim delom prispevali svoj delež k ohranjanju in izpopolnjevanju vrednot, ki nam pomenijo našo kulturo, ki je bistvena sestavina in vrednota naše zavesti in našega neodvisnega narodnega položaja.

8. februarja letos je komisija za kulturo pri konferenci OOOZ prvič organizirala proslavo v počastitev tega praznika, ki je bila tokrat internega značaja. Program so sestavljale pesmi, ki jih je zapel mešani pevski zbor Vevče in recitacije pod vodstvom Matjaža Trilerja. Po slavnostnem programu je predsednik kulturne komisije tov. Nace Zajec razdelil delavcem, ki so s svojim prizadevnim delom dali še poseben prispevek k dvigu kulture pri nas, knjižna darila kot pozornost za njihovo delo.

Knjižna darila so prejeli: MARIJA MEŽNAR in LADO ULČAKAR za prispevek k scenam na vseh prireditvah in proslavah;

MARIJA JOZELJ in VIDA BARTOL za organizacijo prireditev in proslav;

JELKA KRUSIČ in IVO KOVAČEVIČ v skupini recitatorjev;

NADA TRAJKOVIČ in ALBERT KRAŠOVEC za delo pri pevskem zboru;

SONJA ILOVAR za posredovanje vstopnic in obiske raznih gledaliških prireditev;

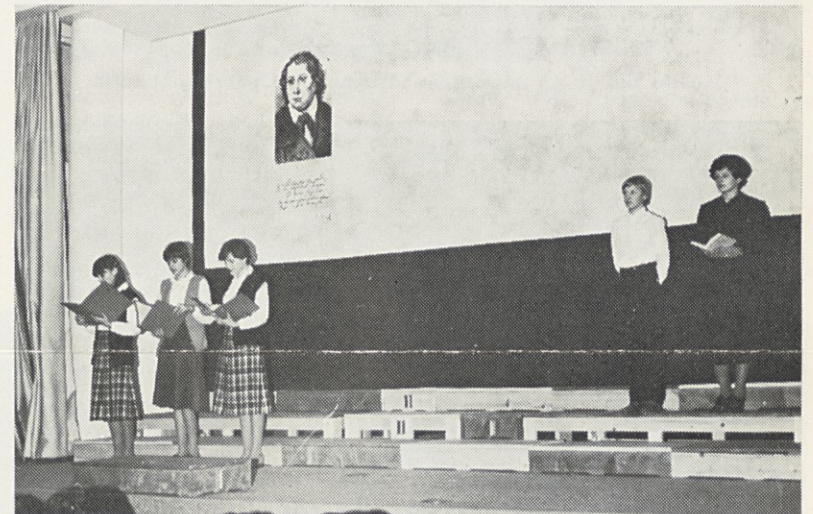
MATJAŽ TRILER za delo z dramsko skupino.

Vsem iskrene čestitke!

Obenem pa moramo ugotoviti, da je »duša in srce« vsega kulturnega ustvarjanja pri nas — tov. Nace Zajec, ostal brez nagrade, ker si je sam kot predsednik komisije za kulturo pri konferenci OOOZ Papirnice Vevče in komisije za kulturo v krajevni skupnosti Vevče-Zg. Kašelj pač ne more podeliti. Zato izrabljam to priložnost in se tovarišu Zajcu za požrtvovalno in nesebično delo na kulturnem področju tako v imenu konference OOOZ kot v imenu krajevnih skupnosti Vevče-Zg. Kašelj in seveda v imenu nas vseh iskreno zahvaljujem!

Prešeren je globoko veren v svoje ljudstvo zapisal, da, četudi smrt zgrudi človeka, človeštvo ostane; z njim pa do poznega veka živi, kar zanj storimo.

V. B.

Na proslavi Prešernovega dne so člani sindikalne dramske skupine lepo predstavili pesnikova dela

Knjižno nagrado prejema tovarišica Nada Trajković

Pevke in pevci našega mešanega zbora čakajo na nastop

POPRAVEK

V prispevku (Ne)izpolnjevanje delegatskih dolžnosti — zakaj? je pomotoma izpadla delegacija SIS za kulturo iz TOZD Grafični papir:

ANGELCA KURENT — predsednik

MALČI GRABEC — namestnik

STANE ANŽUR — član

JOŽE BABNIK — član

MILOŠ STEFANOVIČ — član

Delegatom se opravičujemo in upamo, da svoje delegatske dolžnosti zaradi tipkarskega škrata niso zanemarili.

R. J.

Darja, Erika, Marjana, Tina, Andreja, Marko, Vesna, Maja, Matjaž, Blaž — vrsta je kompletna

Kosilo jim je po napornem vijuganju še posebej teknilo

Tovariši Lado, Srečko, in Sašo, ki je prostovoljno priskočil na pomoč, med svojimi varovanci

Takole se je mala Marjanca tretji dan tečaja spustila po strmini.

Okrepljeni in spočiti so se tečajniki popoldne zopet napotili proti Kekeu

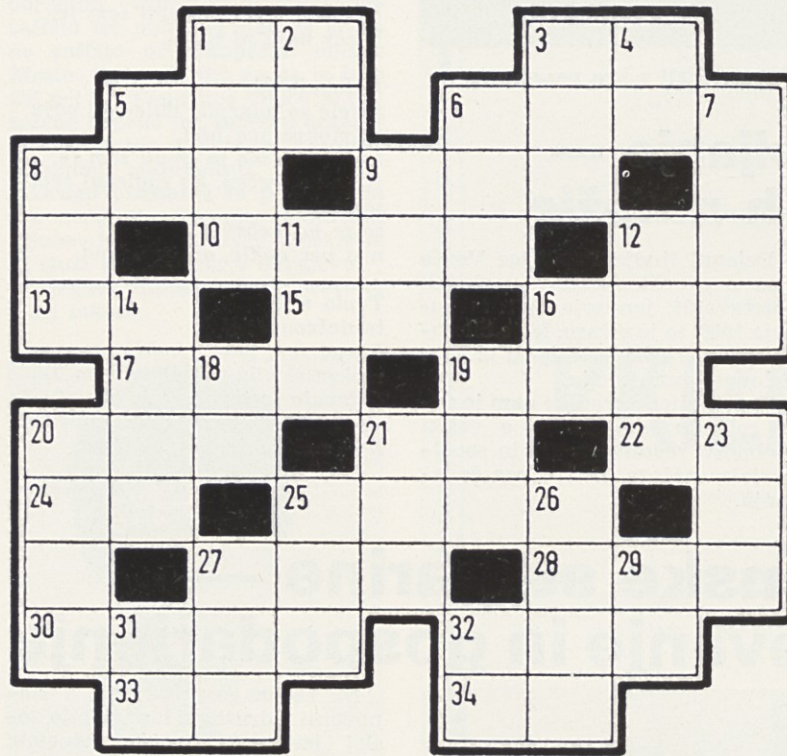
Zlogovna križanka

V vsako polje morate vpisati po en zlog, vse drugo pa velja tako, kot je pri vseh običajnih križankah.

Vodoravno: 1. Osebo svoboden, toda dedno na zemljo privezan kmet, ki je obvezan na dajanje gospodarju zemljišča, 3. majhna žival, ki leze, navadno žuželka, 5. jelen ali srnjak v drugem letu, tudi nepogrešljivo transportno sredstvo v papirni industriji, 6. hrvatski obmejni kraj z železniško postajo vzhodno od Čakovca na meji z Madžarsko, 8. večje naselje pri

Zidanem mostu z znano papirnico, 9. odrasla samica domače vprežne živali, ki skoti žrebeta, 10. besedišče, slovar, besednjak, 12. kraj v vzhodnem delu Turčije ob reki Murat, 13. križišče blizu Logatca, kjer se cesta razcepi proti Postojni in Idriji, 15. ime švedskega pesnika in pripovednika Hanssona, 16. samica kopitarja z rilčasto podaljšanim gobcem, 17. grenak rumen prah na listih hmeljevih plodov, 19. otočje blizu Pulja z rezidenco predsednika Tita, 20. skupno ime za številne izdelke Sladkogorske,

21. orodje z dolgim rezilom in dolgim ročajem za spravilo trave, 22. skalnat otok v Neapeljskem zalivu, znano italijansko letovišče, 24. odrgnina, praska, razpoka, 25. naselje pri Medvodah s tovarno celuloze in papirja, 27. mesto v BiH s tovarno celuloze in papirja, 28. odlomljeni delček snovi, okrušek, odlomek, 30. razmnoževanje, vraščanje, rojevanje, 32. redka bombažna tkanina v platneni vezavi, rabi za povoje, 33. danes tudi pri nas zelo razširjena in čislana osvežilna pijača, 34. strokovnjak za izračun trdnosti in ravnotežja sil v konstrukciji.

Navpično: 1. vas pri Domžalah s tovarno kartona, 2. izdelovalec glinaste posode, 3. makedonsko mesto na jugu Pelagonije, 4. pristaniško mesto v južni Italiji, tretja največja luka ob Jadranskem morju, 5. ime znanega šahista Vavpetiča, 6. ptica pevka rumene barve s črnimi perutmi, 7. mesto v Bosni ob Vrbasu s tovarno celuloze in papirja, 8. privrženec gibanja ali stranke, ki se zavzema za korenite, temeljite in skrajne cilje, 9. več tesno skupaj rastočih cvetov ali plodov, 11. glina najboljše vrste, ki se uporablja tudi za izdelavo papirja, 12. tovarna ali prodajalna izdelkov, narejenih na Vevčah, 14. vlaknata snov iz rastlin za proizvodnjo papirja, 16. ključni pojem kitajske religije in filozofije, 18. velika mačka, gorski lev, 19. kos blaga ali papirja določene oblike, ki ga rabimo pri umivanju, 20. razkroj, ohromelost telesa ali posameznih delov, huda bolezen, 21. ozek pas ozemlja, prehod, dolg prostor v stavbi, hodnik, 23. dogodek, ki se pripeti človeku, zгода, 25. pridelovanje, zrejanje, 26. mlajša kamena doba in drugo veliko razdobje v prazgodovini Zemlje, 27. prigrasitev, ovadba, 29. naselje ob Savi z največjo slovensko tovarno celuloze in papirja, 31. slovensko ime za največje jugoslovansko pristanišče, kjer je tudi tovarna cigaretnega papirja, 32. zaprta družbena skupina z določenim položajem in odnosom do drugih skupin, zlasti v Indiji.

Rešitev povezanih magičnih likov

Levi lik: 1. Garonne, 2. hrastar, 3. Kosmina, 4. antitip, 5. onanija.

Desni lik: 1. paravan, 2. trapist, 3. papirus, 4. sviral, 5. lasulja.

Med obema likoma: a) pravilo, b) plemo, c) tovor, d) pečka, e) skalp, f) Lonja, g) novinka.

Sredi lika: VEVČANI

Na uredništvo je prispelo 15 rešitev, od katerih je bilo 9 nepravilnih.

Izžrebanci pravilno rešene križanke pa so:

1. nagrada (80,00 din) MARIJA ŠUBELJ

2. nagrada (60,00 din) ZORA SLATENŠEK

3. nagrada (40,00 din) LJUDMILA VOLF

Rešitve oddajte do 12. marca v oddelek za informiranje. Ker je tokrat oreh kar trd, bodo tudi nagrade malo višje.

Izžrebali bomo eno nagrado za 150,00 din, dve nagradi po 100,00 din in tri nagrade po 50,00 din.

Ne vrzite puške prezgodaj v koruzo!

Želimo vam prijetno razvedrilo.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC JANUAR

Prišli:

Ložar Marjan — pom. strojev. za prem. naprave
Krizmanić Branka — snažilka
Šircelj Franci — etiketar
Živković Miodrag — ključavničar I
Crnec Marija — zavijalka
Malovrh Alojz — pom. del. v kovinski del.
Bahtić Asim — paznik pap. stroja
Osmanagić Muhamed — čistilec lesa

Odšli:

Vrbanič Zvonko — zavijač papirja
Hribar Alojz — šofer
Skubic Martina — prebiralka-števka — upokojena
Drobnjak Miloš — pom. zavijača papirja
Džaferović Refik — pospravljač izmeta
Čamernik Boris — delavec v zidar-ski del.
Stainović Nadica — snažilka

Rodili so se:

Velić Razimu sin Aladin
Klešnik Francu sin Benjamin
ČESTITAMO!

Poročili so se:

Moškrič Milena s Ferleš Gvidom
ČESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Danilo Škerbinek, Ignac Zajec, Jože Marolt, Franc Fras, Silvo Razdevšek, Ivo Bogovič, Andrej Grad — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČGP Delo — TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov

Majhne modrosti velikih

Proti hudi ženski se je mogoče bojevati samo s klobukom — tako, da se pokrijemo z njim in odidem.

John Barrymore

Pametna žena ne vpraša, kod je hodil njen mož; pametna žena to ve.

Marcel Achard

Sreča je žena, ki se nasmehne samo redkim, ki vedo, kako ji izvabijo smehljaj.

Hans Seyle